

Nr 145.

Av herr **Aronson m. fl.**, om viss ändring av gällande bestämmelser om gift kvinnas beskattning.

Det torde icke kunna förnekas att det för närvarande råder ett ganska allmänt missnöje bland vårt folk över den otillbörligt gynnade ekonomiska ställning, som de äkta makar åtnjuta, vilka båda innehava avlönade befattningar, var för sig så inkomstbringande, att de beräknats tillräckliga för en familjs försörjning. Inte heller lärer det kunna förnekas, att detta missnöje har starkt fog för sig, särskilt då man beaktar den för många alltså förekommade stora svårigheten att vinna anställning inom det yrke, för vilket man utbildat sig. Inom riksdagen hava också ansatser gjorts till undanröjande eller åtminstone förminskande av de här nämnda oegentligheterna. Det har emellertid visat sig omöjligt att finna en tillfredsställande lösning av problemet i fråga. Åtgärder i sådant syfte medföra nämligen ofrånkomliga olägenheter av annat slag, som måste anses än mer betänkliga, än den man ville undanröja.

Då det sålunda kan betraktas som fastslaget, att äkta makars innehavande av var sin avlönad befattning icke i allmänhet kan betraktas som önskvärdt ur samhällelig synpunkt, synes det desto mera orimligt, att dessa makar ytterligare gynnas i beskattningsavseende. Så är emellertid fallet tack vare bestämmelsen i gällande kommunalskattelag 46 § mom. 3 och inkomstskatteförordningens 4 § mom. 2. I den förra heter det nämligen: »Har gift kvinna, som levt tillsammans med sin man och under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, under året innehaft inkomst av rörelse eller av eget arbete, må hon, om och i den mån hennes inkomst därtill förslår, i hemortskommunen åtnjuta avdrag med 200 kronor.» I sistnämnda lagparagraf hänvisas till den förra och stipuleras, att enahanda förmån även skall gälla beträffande den statliga inkomstskatten.

Mot bakgrunden av de förhållanden, som här inledningsvis berörts, synes det bliva svårt att finna bärande motiv för den undantagsställning, varmed ifrågavarande makar gynnas. Det måste väl anses som mera berättigat, ifall den förmån, som de ifrågavarande dubbeltjänst innehavande makarna åtnjuta, belades med extra skatt, än att den ytterligare ökas genom skattelindring. Motivet för denna skattelindring skulle väl vara, att den kan tänkas uppmuntra till äktenskap. Oss förefaller det emellertid, som skulle en skattelindring av denna omfattning ha mycket ringa om ens någon betydelse ur den synpunkten. Och än mindre skäl torde förefinnas för den förmodan, att nativiteten därigenom skulle främjas.

Olämpligheten av denna skattelindring förstärkes ytterligare därigenom att den till sina verkningar blir inkonsekvent. En förutsättning för att detta

icke skulle vara fallet är, att alla gifta kvinnor, som med sitt arbete bidra till anskaffning av inkomst för familjens försörjning, skulle i någon form komma i åtnjutande av skattelindringen, därest de i övrigt fyllde de i lagen stipulerade villkoren. Så är emellertid ingalunda fallet. Det mest eklatanta exemplet härpå är landets jordbrukarhustrur. De allra flesta av dessa framskapa genom sitt arbete en betydande del av den inkomst, varpå familjen skall hava sin försörjning. Att utvidga lagens verkningssområde till dessa och med dem likställda torde dock stöta på oöverkomliga praktiska svårigheter. En sådan åtgärd skall heller icke i detta sammanhang ifrågasättas. Det må vara nog med ett påpekande av, att denna samhällskategori har riklig anledning till missnöje med den här berörda bestämmelsen, som särskilt gynnar de löneanställda gifta kvinnorna.

Enligt vår mening är det sålunda klart, dels att den gynnade undantagsställning, som vissa gifta kvinnor åtnjuta, tack vare här påtalade bestämmelse i skattelagen, icke ur någon samhällsnyttig synpunkt kan tillfredsställande motiveras, dels att bestämmelsen i fråga icke är till sina verkningar konsekvent och rättvis och att den av denna anledning måste väcka berättigat missnöje.

På grund därav hemställa vi,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i gällande skattelag att 3 mom. av § 46 kommunalskattelagen och 2 mom. av § 4 inkomstskatteförordningen måtte utgå.

Stockholm den 16 januari 1936.

Ernst Aronson.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.

A. Olsson
i Mora.